

Fig. 1. Vlaardingen, Oeverbos, zuidzijde. Foto Aart van den Berg.

Aart van den Berg

Summary

As of 2010 the author has regularly explored the Oeverbos in Vlaardingen, on the right bank of the Nieuwe Waterweg, province of Zuid-Holland, the Netherlands. The Oeverbos is a recreational area with a young, deciduous wood planted about 30 years ago on harbour sludge. The author has enjoyed following the pace and width of expansion of the mollusc fauna in this area. Remarkable molluscs therein include Sowerby's keeled slug *Tandonia sowerbyi*, Budapest keeled slug *Tandonia budapestensis*, Common chrysalis snail *Lauria cylindracea* and the Maritime garden snail *Ceriuella cisalpina*.

De passie

De laatste 5 jaar bezoek ik regelmatig het Oeverbos aan de Nieuwe Waterweg. Het is een jong bos van ongeveer 30 jaar oud, dat is aangeplant op een havenslib depot. Het is interessant om te volgen hoe snel de slakkenfauna zich ontwikkelt in dit gebied.

Het gebied

Het Oeverbos (De Lickebaert) is een smalle strook, parkachtig ingericht gebied langs de Nieuwe Waterweg in Vlaardingen met veel speelweiden, fiets- en wandelpaden. Het heeft een lengte van 2 km en breedte van 200 m. De zuidzijde van het Oeverbos wordt begrensd door de Nieuwe Waterweg; de oeverbekleding hiervan is basalt (fig. 1). Aan de noordzijde loopt de Maassluisdijk, deze dateert uit de 11^e-12^e eeuw. In het oostelijk deel is naakt(slak)recreatie toegestaan.

Vóór 1872 heette het gedeelte van de Nieuwe Waterweg dat langs het Oeverbos loopt 'het Scheur'. Op de nieuwste topografische kaarten komt de naam 'het Scheur' weer terug. De buitendijkse gronden aan het Scheur waren in het verleden in gebruik als weidegebied. Deze buitendijkse gronden zijn in het verleden opgehoogd met havenslib, tot boven de waterkering hoogte (6 m boven NAP). Hierop is in de tachtiger jaren

van de vorige eeuw het Oeverbos aangelegd. In het oostelijk deel van het Oeverbos zijn hoofdzakelijk Esdoorns *Acer pseudoplatanus* aangeplant; in de onderbegroeiing staat ook wat Meidoorn *Crataegus* spec. en Vlier *Sambucus* spec.

Waarnemingen

In september 2010 ben ik voor het eerst gaan kijken welke slakken er voorkomen. Buiten de te verwachten soorten voor dit soort gebieden vond ik ook meerdere exemplaren van de Gele kielnaaktslak *Tandonia sowerbyi* (fig. 2), Slanke kielnaaktslak *Tandonia budapestensis* (fig. 3), Genaveld tonnetje *Lauria cylindracea* en Griekse duinslak *Ceriuella cisalpina*.

De beide *Tandonia* soorten komen samen voor onder de afgevallen takken en stukken boomstam in het oostelijk deel van het bos. Ze lijken sprekend op elkaar, maar omdat ik ze vaak samen vind in het Oeverbos zie ik toch wel de verschillen. De kleur en de kiel zijn vaak identiek, maar de zool van de Gele kielnaaktslak is gelig en die van Slanke kielnaaktslak is grijs. Bovendien is de Slanke kielnaaktslak slanker dan de Gele kielnaaktslak.

Van de Griekse duinslak komt een grote populatie voor langs de Nieuwe Waterweg. Ze leven tussen de begroeiing op de basalt-

Fig. 2. Gele kielnaaktslak *Tandonia sowerbyi*. Foto Aart van den Berg

Fig. 3. Slanke kielnaaktslak *Tandonia budapestensis*. Foto Aart van den Berg.

Fig. 4. Griekse duinslak *Cernuella cisalpina*. Foto Aart van den Berg.

Fig. 5. Niet alle slakken houden zich aan de lokaal voorgeschreven dracht. Foto Aart van den Berg.

blokken naast het fietspad. In 2015 vielen ze mij voor het eerst op. De huisjes bij levende dieren lijken bijna zwart, dit komt omdat de dieren zelf van boven zwart zijn en deze zwarte kleur schijnt door het huisje heen (fig. 4).

De door mij waargenomen soorten vanaf 2010

Barnsteenslak - *Succinea putris*
 Glanzende agaathoren - *Cochlicopa lubrica*
 Genaveld tonnetje - *Lauria cylindracea*
 Boerenknoopje - *Discus rotundatus*
 Grote glansslak - *Oxychilus draparnaudi*
 Bruine blinkslak - *Aegopinella nitidula*
 Haarslak - *Trochulus hispidus*
 Griekse duinslak - *Cernuella cisalpina*
 Heesterslak - *Arianta arbustorum*
 Zwartgerande tuinslak - *Cepaea nemoralis*
 Segrijnslak - *Cornu aspersum*
 Slanke kielnaaktslak - *Tandonia budapestensis*
 Gele kielnaaktslak - *Tandonia sowerbyi*
 Tijgerslak - *Limax maximus*
 Zwervende akkerslak - *Deroceras invadens*
 Gevlekte akkerslak - *Deroceras reticulatum*

Oranje wegslak - *Arion rufus*
 Spaanse wegslak - *Arion vulgaris*
 Grauwe wegslak - *Arion circumscriptus*
 Zwarte wegslak - *Arion hortensis*
 Donkere wegslak - *Arion distinctus*
 Egel-wegslak - *Arion intermedius*

Geraadpleegde bronnen

JANSEN, E.A., 2015. Veldgids Slakken en mossels - land en zoetwater. – KNNV Uitgeverij, Zeist.
 GITTENBERGER, E., W. BACKHUIS & TH. E.J. RIPKEN, 1984. De landslakken van Nederland. – KNNV Uitgeverij, Hoogwoud.
 ROWSON, B., J. TURNER, R. ANDERSON & B. SYMONDSON, 2014. Slugs of Britain and Ireland. – FSC Publications, Telford.

Adres van de auteur

aartvandenbergl1@gmail.com